Elfde jaer. Nr 67. Zaterdag, 4 Juny 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, nº 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is betaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven gemeten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 4 JUNY.

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

De zittingen der kamer hebben deze week het grootste belang opgeleverd. Men ziet eindelyk klaer welke komedie er door de liberale dryvuldigheid gespeeld is in die eindelooze ministerieele krisis.

Gedurende drie maenden heeft de liberale party gedurig de katholyken uitgedaegd om het ministerie te durven aennemen; doch ondertusschen klampten zy zich vaster dan ooit aen de portefoliën vast en hadden zy welzeker besloten ministers te blyven.

Nu nog toonen zy dat zy slechts komedianten zyn.

M. Dechamps had aen den koning het programma onderworpen der hervormingen welke een katholyk ministerie zou invoeren. Volgens het katholyk programma zouden de drukkenste lasten der burgers verzacht worden; de kwestie der fortificatiën van Antwerpen die millioenen en millioenen aen het land kosten, zou opgelost worden; de hatelyke militie-wet die zoo menige jongelingen aen de armen zyner familie ontrukt, zou veranderd worden; de gemeentelyke en provinciale vryheden zouden uitgebreid worden.

Maer van alle die wenschelyke hervormingen ten voordeele van het volk, wil de liberale winkel niets hooren. Om de katholyke opinie te beletten aen het bewind te komen beweeren zy dat het land deze hervormingen niet verlangt en ondertusschen doen zy alles wat mogelyk is om het klerikael spook weer op de tribune der kamer te laten maneuvreeren.

Er is een eenvoudig middel om te weten of het land die verbeteringen en de goedkoope regering wil of niet. De koning geeft aen het ministerie het regt om de kamer te ontbinden.

« Ontbindt de Kamers! » zeggen MM. Dechamps, Royer-de Behr, Soenens, zegt heel de regterzy; « ontbindt seffens de Kamers; maer gy durft niet! » en men zal zien of het volk met de regterzy wil vooruitgaen, of met de doktrinairs de slaepmuts over de oogen trekken.

Ziedaer dan die groote ministers, die halve goden van den dag, welke den moed niet meer hebben gebruik te maken van het regt dat hun gegeven werd, en die, enkel *om minister te blyven spelen,* samenzweeren tegen de vryheid en de vrye uitspraek der natie!

M. Bara mag gerust in zyne redevoeringen *à tort et à travers* de geestelykheid aenranden; zonder moeite ziet men dat al die aenhalingen niet antwoorden op de aengehaelde argumenten; de slotsom is en blyft: het land wil hervormingen, verbeteringen; het land wil vryheid en vooruitgang — en de linkerzy, de pruikenparty der Kamer, weigert die harnekkig.

Het blyft dus van nu af reeds klaer bewezen: dat de regterzy het ministerie heeft willen in handen nemen — maer de tegenwoordige ministers hebben dit uit al hunne krachten belet; dat de regterzy aen het land grooter regt en meer vryheid wil geven — maer dat de doktrinairs tegen de vryheid van het volk zyn en zy dus de wezenlyke achteruitkruipers zyn geworden; dat de regterzy het land wil doen beslissen over den toestand — dat de linkerzy geen gebruik durft maken van 't regt van ontbinding dat haer gegeven is.

Men leest in het *Handelsblad:*

De schreeuwery tegen de geestelykheid is op eenen breeden voet, en heel het land door, ingerigt. In Brussel, Gent, Antwerpen en andere steden, leurt men het proces van De Buck; men verheerlykt den galeiboef en werpt den smaed op de belgische clergé. Men begrypt ligtelyk van waer het ordewoord komt en het doel is klaer als het daglicht: men wil op dezen oogenblik, dat de Kamer over het lot der doktrinairs gaet beslissen; dat het volk hun meer en meer veroordeelt en de aendacht rigt op nuttige hervormingen en volkswetten — men wil nogmaels het volk in rep en roer brengen en verdeelen door de liberael-klerikale kwestie — en zoo doende de dryvuldigheid Frère-Tesch Rogier hare ministers-plaetsen doen behouden. Het gezond verstand zal regt doen over dat eerloos geschreeuw, zoo als de regtbank van Gent reeds regt heeft gedaen, over den laster tegen pater Huygens uitgebraekt.

Men schryft ons uit Bilsen, den 2 juny 1864:

Het schoonste weder heeft den carrousel begunstigd welke in onzen stad op 30 mei ingerigt was. Van 's morgens vroeg drong zich in onze straten eene aenzienlyke menigte die van uer tot uer talryker werd. Eindelyk, om half 3, bragt een speciale trein ons een laetste contingent nieuwsgierigen aen.

De zeven en zestig ruiters ingeschreven om deel aen den stryd te nemen hebben allen op het appel geantwoord. Hasselt, Tongeren, Glons, Rukkelingen, tot zelfs Maestricht en Aken hadden ons mededingers gezonden en de wedstryd heeft niet opgehouden van belangryk te zyn. Ook waren de pryzen inderdaed schoon en onder alle opzichten waerdig om den yver der liefhebbers aen te hitsen.

Om 1 uer trok de stoet der ruiters, voorafgegaen door de gendarmen te paerd en de societeit der fanfaren, door de straten der stad. Daerna werd er door onze burgemeester overgegaen tot de installatie van den jury zamengesteld uit MM. de baron de Heusch, de Matthys, Buntinx, Stiels, Neyt en Notelaers. Het concours werd dadelyk begonnen en duerde voort tot 6 uren 's avonds.

Om 7 uren heeft ons gemeente bestuer de pryzen aen de overwinnaers behandigd. Dit laetste gedeelte van het feest aen hetwelk de societeit der fanfaren insgelyks deel nam, werd voor afgegaen van eenige diep gevoelde woorden door dewelke M. Beckers, voorzitter der commissie, den algemeenen dank uitdrukte aen de persoonen die wel hadden willen deel nemen aen het concours en byzonderlyk aen de leden van den jury voor den yver en de onpartydigheid welke zy aenhoudend getoond hebben in het volbrengen hunner bedieningen.

Wy kunnen hier byvoegen dat noch kosten noch moeiten gespaerd zyn door de leden der besturende commissie om al den mogelyken luister by te zetten aen dit feest hetwelk onder de grootste broederlykheid en openhertigheid is afgeloopen.

De pryzen zyn gewonnen als volgt: 1e prys. Edouard Maurissen van Bilsen. 2e prys Keppenne van Gors-op-Leeuw. 3e prys. Lambrechts van Hoesselt. 4e prys. Hardy van Groote-Spauwen.

De stad Tongeren komt eenen harer verdienstigste burgers te verliezen. M. Willem-Josephus Gerardus Vandermeer is den 31 mei op zyn kasteel van Jongenbosch overleden in den ouderdom van 87 jaren.

Uitmuntend leerling der oude Hoogeschool van Leuven, heeft M. Vandermeer zich gedurende zyne lange loopbaen bezig gehouden met navorschingen tot wetenschappelyken vooruitgang. De muntkunde, de physiek, de kruidkunde en de glasschildering werden achtervolgens het voorwerp zyner studien en hy was een der stichters van de belgische societeit van muntkunde en van het letterkundig en wetenschappelyk genootschap van Limburg.

DE ONDERWYZER.

(*Vervolg en einde.*)

De zieke Cantor weerde dien troost met eene beweging der hand van zich af en zeide: De dood blaest den aftogt, en dat myn leven niet met een wanklank eindigt. Heer Collega! heb ik alleen aen u te danken. Och, wanneer men van zyn sterfbed in het graf nederziet, is het geheel iets anders, dan wanneer iemand als ik op het koor staet en de gemeente beneden hem aenschouwt. In de laetste oogenblikken komt het leven ons geheel anders voor, dan wanneer wy nog aen het graf niet denken. Men zou dan zoo gaerne vele dingen ongedaen willen maken — als 't maer mogelyk ware. Menigmael, ik weet het, heb ik my jegens u niet gedragen, zoo als 't behoorde. — Wil het my vergeven! — Maer gy hebt het my reeds vergeven, anders hadt gy myne kwade handelwyze niet zoo vergolden.

Terwyl de zieke dus sprak, hield hy de hand des onderwyzer vast, en zag met fonkelende blikken op diens bewogen, edel gelaet. Gaerne zou hy met zyne trekken de geheele dankbaerheid hebben uitgedrukt, waervan zyn hart doordrongen was, maer hy vermogt dit niet meer; slechts de hand des dikwerf verongelykten mans kon hy nog drukken. Als de dood de laetste banden doet breken, aen welke het leven hangt, zyn de teederder vezeldraden reeds verscheurd, die de bewegingen des gemoeds op het gezigt overbragten, en is het gelaet reeds onbewegelyk, als de oppervlakte van ys boven een bevrozen stroom, die het leven onzigtbaer maekt, dat nog woelt in zyne diepte. Maer voor den onderwyzer was geene pathonomische uitdrukking noodig; de vervallen gedaente en nog meer de vervallen trots van den vroeger zoo hoogmoedigen en driftigen man spraken luide genoeg, en innig aengedaen zocht hy naer de vriendelykste woorden om hem te troosten. Al wat hy zeide, openbaerde zyn voor hatelyke gevoelens niet vatbaer gemoed, hetwelk door beleedigingen wel een oogenblik vertoornd en bedroefd kon worden, maer niet in staet was tot blyvenden haet of wrok, en elk dier milde troostwoorden vloeide verkwikkend in de borst des kranken, die thans slechts eene smart ondervond; dit betere gevoel niet vroeger gekend te hebben. Voor zyne dankbaerheid vond de verzwakkende zieke eindelyk ook geene woorden meer. Slechts dit zeide hy nog: Gy hebt my den moeijelyken weg ligter gemaekt. God vergelde het u! Hy schenke u daervoor, als de ure komt, een zacht en zalig einde.

Aldus gingen deze menschen, die nooit vrienden waren geweest, nu vriendschappelyk van elkander, en de dood, die anders alles scheidt, vereenigde hen. De Cantor stierf den volgenden dag. Van des onderwyzers wyn had hy maer eens kunnen proeven; doch in het uiterste zeide hy nog tot zyne vrouw: Als ik dood ben, zeg dan aen den onderwyzer, dat ik stervende nog met dankbaerheid aen hem heb gedacht.

De winter kwam, en de levenskracht van den goeden onderwyzer nam zigtbaer af. Toch beleefde hy nog de eerste dagen der bloeimaend, en toen hy de zon over de daken zag schynen beving hem de lust, om nog eenmael zyn tuintje te bezoeken. Daer die togt langzaem ging, en hy dikwyls moest blyven staen om uit te rusten, kwamen heinde en ver de ingezetenen uit hunne huizen om hem te groeten; want velen hunner hadden by hem school gegaen, of hen, hunne kinderen toevertrouwd, en die kinderen waren ook mannen geworden, en er was niemand, of hy hield zyn ouden trouwen, vromen leermeester in eere. Aen ieder gaf hy de hand en vroeg hem, hoe het met zyne zaken en met zyne betrekkingen ging; en menigeen vergezelde hem tot aen het einde der straet, of verzocht hem, in zyn huis wat te rusten, of, als hy weder eens buiten kwam, hem in zynen tuin te bezoeken. Op die wyze werd de laetste wandeling des ouden mans als ware het een triomftogt. — In zynen tuin gekomen, deed hy zich een stoel op een zonnig plekje zetten, en zat daer onder eenen appelboom, dien hy, dertig jaren geleden, op zynen verjaerdag geplant had, en die hem nu met zyne roode en witte bloesembladen dankbaer bestrooide. Een der zonen van zynen broeder had de bezorging van den tuin op zich genomen, toen de onderwyzer zelf er niet meer voor zorgen kon. Deze neef had hem nu ook naer buiten geleid en wees hem aen, hoe welig alles groeide en gedyde; en de oude man verheugde zich, by elken stap en by elken blik, over de net gehouden paden, de fraei ingerigte bloembedden, en de pracht van tulpen, die hy er zag. Alle zyne oude herinneringen werden op dit geliefde plekje weder levendig, en ik twyfel of onze eerste vader wel met zaliger blikken zyn Eden, dan de gryze onderwyzer zyn tuintje, heeft aenschouwd. — Zie eens, neef! zeide hy, dit alles was vroeger eene woesteny; doornen en distelen groeiden er, en anders niets. Ik heb hier menigen druppel zweets laten vallen; maer nu is het ook een klein paradys, dat een mensch tot in de ziel verheugen kan. Menigeen zal er nog zyne vreugde aen hebben, als ik oude reeds lang tot stof ben wedergekeerd. Dit is zoo myn dagelyksch werk geweest levenslang; in de school het onkruid des kinderlyken gemoeds uit te roeijen, opdat het goede zaed mogte opschieten, en in myn tuin even zoo te harken, te planten en te wieden o Zoete lust! Thans kan ik niets meer doen; maer het goede van vroegeren arbeid gedydt nog, zoo dat alles groeit en bloeit heilzame vruchten draegt.

Nadat hy dit gezegd had, werd hy stil en scheen in diep gepeins te verzinken, doch wat hy dacht kon men wel nagaen uit de rigting van zyne blikken, die zich van de